ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၉-၂၀၂၃)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကျီးထန်ကျေးရွာ၊ ဆော့လော်မြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်းမြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၅

ကျီးထန်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြဓေပုံ၊ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်၊ အဖွဲ့အစည်းချိတ်ဆက်မှုဇယား ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၁၀

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၁၁

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၂

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု ၁၃

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ ၁၄

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု ၁၅

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ ၁၆

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ၁၇

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး ၁၈

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၉

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၂၀

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ ၂၁

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ၂၃
ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်ပုံမှန်စီစစ်ခြင်း
(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေ
(ဂ) အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့ ၂၄
(ဃ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း
(င)အခြေခံအဆောက်အအုံများ
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၅
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ ၂၆
(၉) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၃၂
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် ၃၃
အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၀) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း ၃၄
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း ၃၅

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၆

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းဇရိယာ**
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးနှင့်သားငါး ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**
ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှ စိန်ခေါ်မှုများ**
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား ၂၄ **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက် အခဲများ**
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရ**ေကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား **၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**
ဇယား **၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**

ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ ၇၇
နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၈
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၈၀

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုမသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင်ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှ လည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ များမှရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

လိုအပ်ချက်များကို ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းကနေ၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ် ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

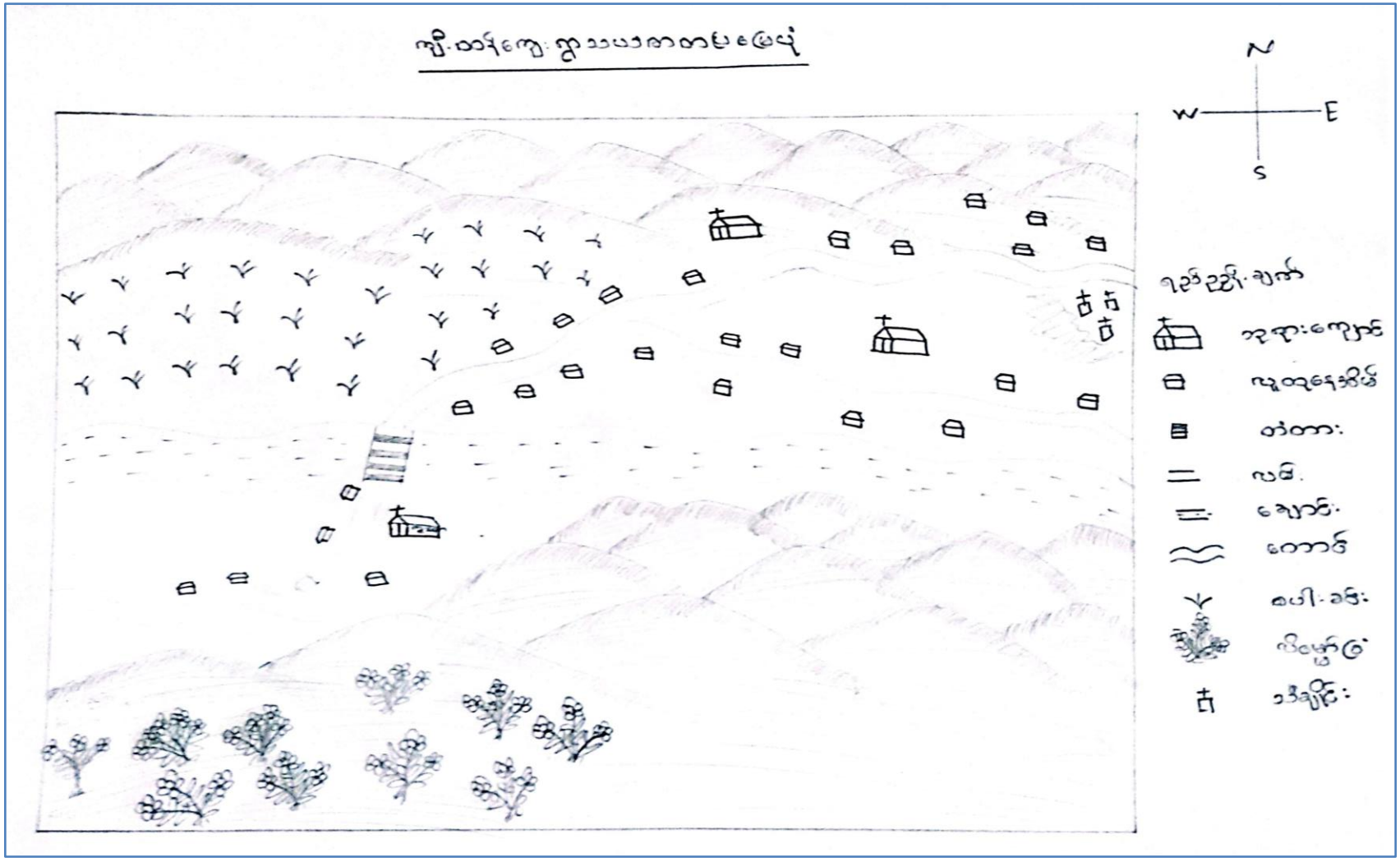
ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထား

ပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြု စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၉

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ကျီးထန်ကျေးရွာ
ဆော့လော်မြို့နယ

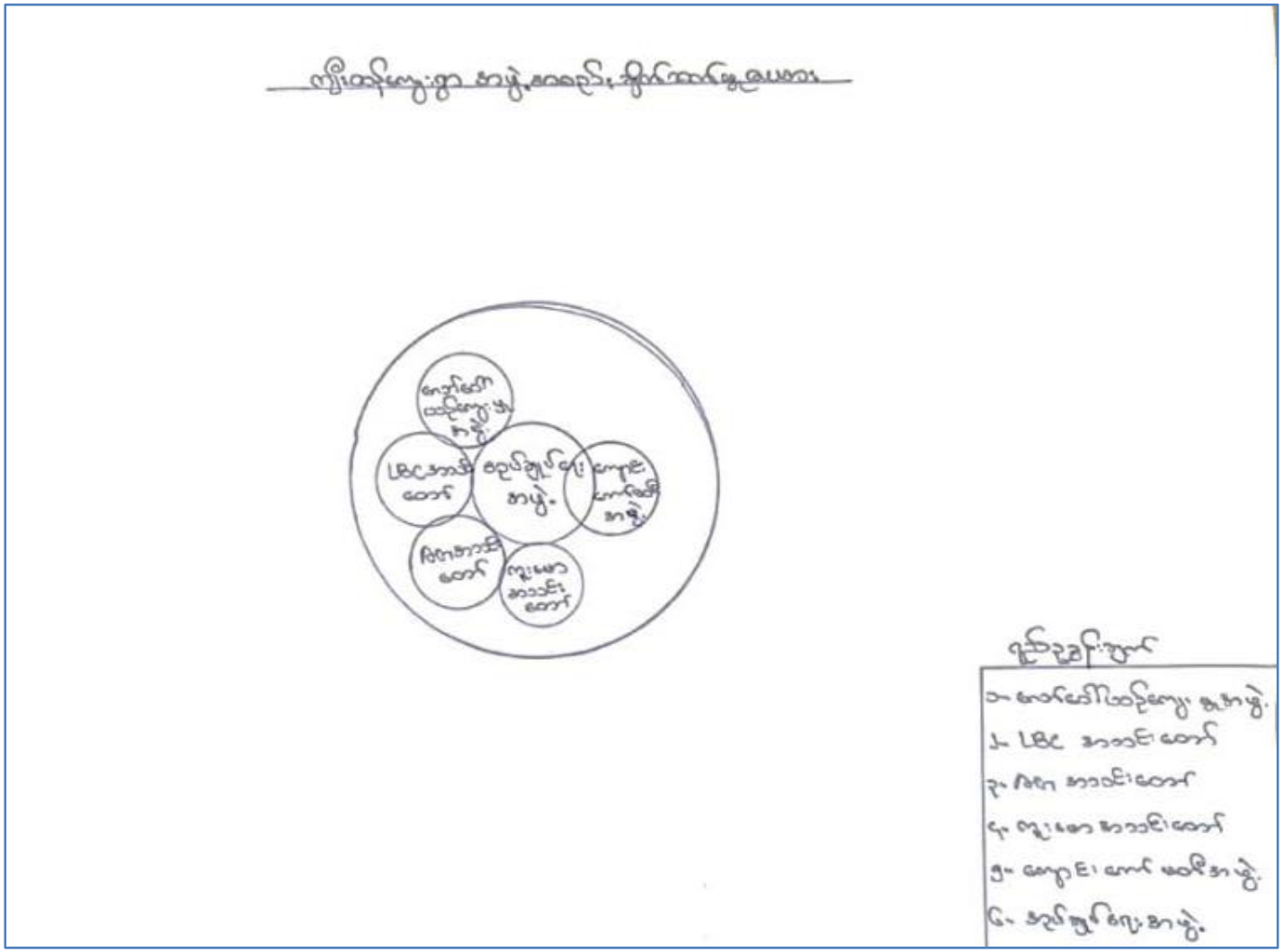
ကျီးထန်ကျေးရွာသဘာဝသယံဇာသပြမြေပုံ၊ ဆော့လော်မြို့နယ်

ကျီးထန်ကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်

ကျီးထန်ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းချိတ်ဆက်မှုပြဇယား

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့ အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီ ဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲ ပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာ ကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက် အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာ စီမံကိန်းအကောင် အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်း ပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅)နှစ်တာ ကာလအပြီးတွင်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများ ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက် မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီ များကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs)နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိ လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ဟဲပါးသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင် ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတ ကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလုပ်လာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့် ဆည်းနိုင်မည့်စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျီးထန်ကျေးရွာသည် ငွေ့ချမ်းခချောင်းနံဘေးတွင် တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ ဆော့လော်မြို့နှင့် (၁၆)မိုင်ကျော်ခန့်ကွာဝေးသည်။ ဧရိယာစတုရန်းမိုင် (၃)ဖာလုံခန့်ကျယ်ဝန်း သည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ပေ(၆၀၀၀)ကျော်တွင် တည်ရှိပြီး အအေးပိုသော ရာသီဥတုမျိုးရရှိသောဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကျီးထန်ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်၍ အရပ်လေးမျက်နှာတွင် တောင်တန်းများဖြင့် ဝန်းရံ လျက်ရှိသည်။ တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သည့် အလျောက် ညီညာကျယ်ပြန့်သောနေရာများမရှိဘဲ တောင်စွယ် တောင်တန်းများ ပေါများသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများအနေဖြင့်အ အရှေ့တောင်ဘက်(၁)ဖာလုံကွာတွင်လောက်နော့ ကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင်ဟန်ကွန်ကျေးရွာနှင့် တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

စိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်ယာမြေ (၈၅)ဧကရှိပြီး မြေဆီမြေဩဇာ အလွန်အမင်း အကောင်းမွန်မှုမရှိပါ။ တောင်သူအများစုသည် စပါးနှင့်နှစ်ရှည်ပင်များကိုသာ အဓိက စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ ရှားပါးသဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များနှင့် ရှားပါးသဘာဝ တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များကို အသင့်အတင့် တွေ့ရှိ ရပါသည်။ ရွှေနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ ကိုလည်း အနည်းငယ် တွေ့ရှိရပါသည်။ သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများထုတ်ယူရောင်းချခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးလုပ်ငန်းများကို အဓိကလုပ်ကိုင် ကြပါသည်။ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးမှုကြောင့် သစ်တော ထုတ်ကုန်များကို အလွန်အကျွံထုတ်ယူ သုံးစွဲ လာခြင်းကြောင့် ယခုအခါ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် အတူ ဒေသ၏ရေအရင်းအမြစ်ကိုပင် ထိခိုက် သက်ရောက်လာပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၂၆)စုရှိသည်။ ကျား(၈၆)၊ မ(၉၉)ဦး စုစုပေါင်း (၁၈၅)ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်၏ ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ (၇)ဦးနှုန်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း ကချင်တိုင်းရင်း သား များ ဖြစ်ကြသည့် လောဝေါ် လချိတ် လီဆူတိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်ကြသည့် ကျေးရွာ ဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ ကျား(၄၇)၊ မ(၄၃)ဦးရှိပြီး ကျေးရွာရှိ စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏(၄၈.၇)% ရှိသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအမျိုးသားဦးရေသည် (၂၅.၄)%ရှိပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသမီးဦး ရေမှာ (၂၃.၂)% ရှိပါသည်။

အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၄၈.၇)%ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ် အသင့်အတင့်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ကာ ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကောင်းများအဖြစ် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များနှင့် လူကြီး၊ ကျား/မအားလုံး လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များနှင့် ကျေးရွာ၏ သဘာဝသယံဇာတများကို အကျိုးရှိစွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုမည်ဆိုပါက ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ရေးကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်အောင်အချိန်တိုအတွင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏အဓိကဝင်ငွေအဖြစ် နှစ်ရှည်ပင်များစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ဆေးဘက်ဝင်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများမှ ရရှိပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေ အနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဓနအဆင့် သတ်မှတ်မှုအရ အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိအိမ်ထောင်စု သည်(၈၄.၆)%ရှိပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု (၁၅.၄)% ရှိပါသည်။

အဆင်ပြေသည့် (၈၄.၆)%ရှိသော အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု(၅.၉)% ရှိပြီး နှစ်ရှည်ပင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းအပြင် အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်း(ကုန်စုံဆိုင်)၊ ခရီးသည်များနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ ဆောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို အဓိကလုပ်ကိုင် ကြပါသည်။

အဆင်မပြေသည့် (၁၅.၄)%ရှိသောအိမ်ထောင်စုများမှာ စိုက်ပျိုးမြေ(၁.၂)%ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး အဓိက ဝင်ငွေအဖြစ် ဆေးဘက်ဝင်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ရောင်းချခြင်း၊ နေ့စားလိုက်ခြင်း၊ ပြင်ပတွင်ထွက်၍ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကျပန်းလုပ်ခြင်းနှင့် ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီ ဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် စားဝတ်နေရေး အတွက် ဖြေရှင်းကြရသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် သစ်ခုတ်လုပ်ငန်း၊ သစ်ခွဲလုပ်ငန်း၊တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေး၊ မုဆိုးလုပ်ငန်း၊ နေ့ထွက်(နေ့စား)လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ သစ်ခုတ်လုပ်ငန်း၊ ပုဂ္ဂလိကစိုက်ခင်းများ တွင် အငှားဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး မုဆိုး၊ ဂိုင်းထောင် (သားကောင်ထောင် ဖမ်းသည့်အလုပ်တောဝက်၊ တောကြက်၊ ဂျီ၊ ဆတ် စသည့်) လုပ်ငန်းများလည်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင်း မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသော လူငယ်လူရွယ်များရှိကြပြီး ခိုးမှုနည်းငယ်ရှိသည်။ ယင်းမူးယစ်ဆေးဝါးမှာ ကျေးရွာရှိ လူငယ်လူရွယ်များကို ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည်။

အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်မတတ်မြောက်ခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာအား နည်းမှုကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသူ/ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ မွေးကင်စကလေးငယ်များအသေအပျောက်နည်းပါးသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် မွေးကင်းစကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများအား အခါအားလျော်စွာ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးတိုက်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပေးသည်။

ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မရှိသလောက်နည်းပါးနေသေးသည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် မိုင်(၁၆) ကျော် ကွာဝေးပြီး၊ ဆေးဆိုင်များနှင့် လက်လှမ်းမှီမှုမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာဆေးပေး ခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ အမြန်ဆုံးချပေးရန် လိုအပ်နေပါသည်။

ကျေးရွာသားများသာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာကြသော်လည်း အခြေခံကျန်းမာရေး အသိပညာပေးမှုများ၊ ကလေး၊ လူကြီး၊ အမျိုးသမီးမကျန် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကုသရေးအပိုင်းတွင် နှောင့်နှေး လျက်ရှိသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေအနေဖြင့် စိမ့်စမ်းနှင့်ချောင်းရေများကိုသာ အဓိကအသုံးပြုကြပြီး မိုးရာသီတွင် ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ အနည်းငယ်တွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်၍ ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းမှာ အနည်းငယ် နိမ့်ပါးမှုရှိနေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံ အရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ထားကြသော်လည်း ဘွဲ့ရအရေအတွက် အလွန်နည်းပါးနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲ မူလတန်းအဆင့်ထိ သင်ယူတတ်မြောက်နိုင်သည်။ အထက်တန်းအဆင့်ကို မြို့ပေါ်ကျောင်းများတွင်သွားရောက်သင်ယူ ကြရပါသည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ် များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ အလွန်နည်းပါးနေသေးသည်။

(စ) ကျား/မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ပညာရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များအရ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းတွင် အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ()ဦးနီးပါးများနေပြီး အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ်နှင့် ဘွဲ့ရများတွင် အနည်းငယ်သာ ကွာဟမှုရှိသည်။ ထိုကြောင့် ပညာသင်ကြားရေးအပိုင်း၌ အမျိုးသမီးများ အမျိုးသား များနဲ့တန်းတူ အခွင့်အရေးရကြသည်။

သို့သော် အချို့အလုပ်အကိုင်များနှင့် နေ့စားလုပ်ငန်းခွင်တွင် တစ်နေ့တာ ကုန်ဆုံးခြင်း၊ ခွန်အား စိုက်ထုတ်မှုတူသော်လည်း လုပ်ခလျော့ပေးခြင်း ခံရလျက်ရှိသည်။ ရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများ၌ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နိုင်မှု အခွင့်အရေးမရှိပေ။ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာအဖွဲ့များလည်းမရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးများ လူကုန်ကူးခံရမှုမရှိပေ။

ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ် ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု မရှိပေ။ ကျားမ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ၊ လူ့အခွင့်ရေးသင်တန်းများ၊ အမျိုးသမီး စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ် လာနိုင်ပါသည်။

အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသားဦးရေ(၄၇)ဦး၊ အမျိုးသမီးဦးရေ(၄၃)ဦးရှိသောကြောင့် အကယ်၍ ရပ်ရေးရွာရေးတွင် အမျိုးသမီးကဏ္ဍကို ပြစ်ပယ်ထားပါက ကျေးရွာ၏လုပ်သားအင်အား (၂၃.၆)% ဆုံးရှုံး မည်ဖြစ်သည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာတွင် ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို အခြေခံထားသော အဖွဲ့အစည်းများ ရှိပါသည်။ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းတွင် အသင်းတော်ဆိုင်ရာ မိခင်အဖွဲ့၊ ဖခင်အဖွဲ့နှင့် လူငယ်အဖွဲ့ တို့ပါဝင်သည်။ ၄င်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာသာရေးနာရေး ဆိုင်ရာကိစ္စများကို အဓိဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် လော်ဝေါ်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့နှင့် ပါဝင် ပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး များကို အဓိက ဆောင်ရွက် ကြပြီး ကျေးရွာလူထုအပေါ် သြဇာကြီးမားသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စီပွားရေးအဖြစ် ရှားကောပင်များကို စိုက်ပျိုးပြီး စားသုံးရန်အတွက် စပါးနှင့် အခြားသီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ သို့သော်လည်း တောင်ကုန်းတောင်စောင်း ပေါများပြီး မြေဆီမြေဩဇာ ကောင်းမွန်မှုမရှိသဖြင့် သီးနှံထွက်ရှိမှုနှုန်း နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

လမ်းခရီးဝေးကွာပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနစသည့် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးမှုအားနည်းသည်။ တောင်စောင်းများပေါ်တွင် ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် မြေဆီမြေဩဇာ ပြုန်းတီးမှုမြင့်မားသည့်အတွက် လှေကားထစ် စိုက်ခင်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါက ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် လွန်စွာ အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်း ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဒေသဆိုင်ရာမွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များကိုသာ မွေးမြူကြပြီး ဝက်(၉၈)ကောင်၊ ကြက်(၃၁၂)ကောင်နှင့် ကျွဲ၁၅ကောင် ရှိပါသည်။ မွေးမြူရာတွင် အများစုကို မိသားစုများ၏ စားဝတ်နေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စရပ်များ၌အသုံးပြုရန်အတွက် မွေးမြူကြသည်။ ငါးမွေးမြူခြင်းမရှိဘဲ မြစ်၊ ချောင်းများမှ ဖမ်းယူစားသုံးခြင်းများသာ တွေ့ရှိရပါသည်။စီးပွားရေး အရ တွက်ခြေ မကိုက်သောကြောင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှု မရှိပေ။

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ စျေးရောင်း၊ ဆေးဘက်ဝင်သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများ၊ ပြည်သူ့ဝန် ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)နှင့် အမဲလိုက်ခြင်း၊နေ့စားလုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်း အများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားကိုလိုက်၍ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ လက်လုပ်လက်စား မိသားစုများမှာ ရာသီဥတုအခြေအနေပေါ်တွင် မူတည်ပြီး အချိန်ကာလအလျောက် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားကို ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင် ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူ(၄၈.၇)%ရှိပြီး ကျေးရွာအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း အချို့ကို ဝန်ဆောင်မှု ရှိသော် လည်း အချိန်ပေးနိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးအခြေအနေကြောင့် ရွာသား အများစုသည် အဆိုပါ သင် တန်း များသို့တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိချေ။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပြောင်းဖူးခင်းများကို ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးသဖြင့် သစ်တောများ ပြုန်းတီးခြင်း ဓာတ်မြေဩဇာ အသုံးပြုခြင်းများကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် ချောင်းမြောင်းပေါများပါသည်။အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ စိမ့်စမ်းရေကို

အသုံးပြုကြသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ဗူးခွံ၊ ပုလင်းခွံများ စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများမြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေး သင့်သည်။

ကျေးရွာသည် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထားအရ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့် ပေ(၆၀၂၀)တွင် တည်ရှိပြီး မြစ်နှင့်ဝေးခြင်း၊ မြို့နယ်အတွင်းအမြင့်ပိုင်းတစ်နေရာတွင် တည်ရှိခြင်း ၊ သစ်တောများခုတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ချောင်းရေကြီးခြင်းနှင့် ချောင်းပြိုကာကျေးရွာကို ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်မှုရှိပါ။ တောင်တန်းထူထပ်သော ဒေသဖြစ်ခြင်း၊ ကုန်တွင်းပိုင်းဖြစ်ခြင်း တို့ကြောင့် မုန်တိုင်း အန္တရာယ် နည်းပါးပြီး အားပျော့သော မုန်တိုင်းများသာ ဝင်ရောက်လေ့ရှိသည်။ တောင်တန်းဒေသ ဖြစ်သည့်အတွက် မိုးများခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် နှောင့်နှေးမှု ဖြစ်ပေါ် စေသည်။

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို ရယူသုံးစွဲ လိုသော်လည်း အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မရှိခြင်း၊လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)မရရှိခြင်း အတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပုဂ္ဂလိကငွေချေးလုပ်ငန်းများလည်း မရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင်းစာသင်ကျောင်းမရှိသေးပါ။အထက်တန်းကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများသည် ေဆာ့ေလာ်မြို့ရှိအထက်တန်းကျောင်းခွဲ့ငင် လည်းသွားရောက် ပညာသင်ကြားနေကြရသည်။

ကျေးရွာတွင် ဆရာ/မများနေထိုင်ရန် ဝန်ထမ်းအိမ်ယာများလည်း မလုံလောက်သော ကြောင့် ဆရာ/မအချို့အား ကျေးရွာမိဘများ၏ နေအိမ်များတွင် နေထိုင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးနေရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာ အခမ်းအနားများဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ရာတွင် ခန်းမဆောင် လည်းလိုအပ်လျက်ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိသည့်အတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု အားနည်း လျက်ရှိသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ အသုံးပြုကြပြီး ယင်ကြောင့် ဆက်စပ် ဖြစ်တတ်သော ရောဂါ များဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအပန်းဖြေအနားယူနိုင်သည့် နေရာများမရှိပါ။ လူမှုရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ စနစ်တကျ ပျိုးထောင် မှုလိုအပ်နေခြင်း၊ လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် သင်တန်းများလက်လှမ်းမမှီခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင် မှုအပိုင်း တွင် မပါဝင်နိုင်ခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့အားငယ်တတ်ခြင်း၊ တာဝန်ယူမှုအားနည်းခြင်း၊ မပွင့်လင်း

ခြင်း တို့ကြောင့် လူငယ်၏ အခန်းကဏ္ဍသည် မှေးမှိန်လျက်ရှိသည်။ လူငယ်ဦးဆောင် ပြုလုပ်သော ရိုးရာပွဲ များမရှိသလောက်ပင်။ ကျေးရွာတွင် အစဉ်အဆက်က လုပ်ဆောင်ထိန်းသိမ်း လာခဲ့ကြ သော အချို့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာများ အယူသည်းရှေးရိုးစွဲ ကျေးရွာဦးဆောင်များ အချို့ ကြောင့် ပျောက်ကွယ်မှုများရှိခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ကိုးကွယ် ယုံကြည်ကြသည့်အလျောက် ဘာသာရေးပွဲတော်များကို တစ်ရွာလုံး သိုက်သိုက်မြိုက်မြိုက် ပါဝင် ဆင်နွှဲကြသည်။ ကောက်သစ်စားပွဲတော်၊ ခရစ္စမတ်ပွဲတော်၊ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းပွဲတော်များတွင် ရပ်ထဲရွာထဲ၊ ဘုရားကျောင်းဝင်းထဲ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲစည်ကားပါသည်။

လူငယ်များ ကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၌ အထိုက်အလျောက်သာပါဝင်မှု ရှိသည်။ ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ပါဝင်မှုမရှိဘဲ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအားနည်းသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လူကြီးလူငယ် မူဝါဒအားပြိုင်မှု၊ ကျားမခွဲခြားမှုများရှိသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူငယ်များ စိတ်ဝင်စားမှု ရှိကြသည်။ လူမှုရေးနှင့် ဘာသာရေးတွင် အတူတကွပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ကြသည်။ လူငယ်အုပ်စုအတွင်း လူမျိုးရေးနှင့် အမျိုးသားရေး ကွဲပြားစွာသိမြင်နိုင်မှု အားနည်း ခြင်းကြောင့် အမျိုးသားရေးအုပ်စုနှင့် လူမျိုးရေးအုပ်စု အားပြိုင်မှုရှိနေသည်။ ယုံကြည်ချက်နှင့် ရပ်တည်ချက် ကွဲပြားမှုရှိသည်။

ကျေးရွာတွင်ဖုန်းများရှိသော်လည်းရာသီဥတုေကာင်းမွန်တဲ့ချိန်မှသာဖုန်းများေခါ်ဆို ၍ရပြီး၊ အင်တာနက်နှင့် လူမှုကွန်ယက်ကို အသုံးမပြုနိုင်ပါ။ စက်ရုံအလုပ်ရုံ မရှိခြင်း၊ အခြေခံပညာ အားနည်းခြင်း၊ ကျေးရွာ၏ အခြေခံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ထွန်းမှု အားနည်းခြင်း၊ကျွမ်းကျင် ပညာရပ်များတတ်မြောက်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် လူငယ်လူတန်းစားအုပ်စု အတွင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရှားပါးမှုပမာဏကြီးမားသည်။

ကျေးရွာ၏အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသော လူငယ် လူရွယ်များ၏ ခံယူချက်၊ ရပ်တည် ချက်များ၊ အခြေခံပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်များ၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနှင့် အကျင့်စာရိတ္တများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ပြုစုပျိုးထောင်ထိန်းသိမ်းပေးရန် အထူးလိုအပ်လျက်ရှိသည်။ လူငယ်များအသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စွမ်းဆောင်မှု စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရေး အတွက် လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်သင်တန်းများ အခါအားလျော်စွာ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း အသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများ နှစ်စဉ်ပြုလုပ် ပေးရန်လိုအပ်သည်။ လူငယ်များအတွင်း စာဖတ်တတ်သော အလေ့အထ ထွန်းကားလာစေရန်နှင့် စာပေ ချစ်မြတ်နိုးတတ်သော အကျင့်ကောင်းများဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာစေရန် စာကြည့်တိုက်များဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများမှ အထောက်အပံ့ကောင်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်နေပါသည်။

(၈) အခြေခံ အဆောက်အဦး – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာသည် မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးပြီး တောတောင်များ၊ရှိုများ၊ချောက်များပေါများခြင်း ၊ ရှိသောကားလမ်းနှင့်ဆိုင်ကယ်လမ်းများမှာလည်း မြေသားသာဖြစ်သောကြောင့် ပွင့်လင်းရာသီတွင်

သာ ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများ သွားလာရ လွယ်ကူပြီး မိုးတွင်းများတွင် ရွံ့နွံ၊ ဗွက်များ ပေါများခြင်းနှင့် မြေပြုခြင်းတို့ကြောင့် မြို့နယ်အတွင်း အခြားကျေးရွာ/ရပ်ကွက်များသို့ ကား၊ ဆိုင်ကယ်တို့ဖြင့် ဆက်သွယ်သွားလာနိုင်ရန်မလွယ်ကူပါ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်းအားလုံးမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်ကြပြီး ရွာတွင်းလမ်းအရှည် စုစုပေါင်း(၃)ဖာလုံဝန်းကျင် ခန့်ရှည်လျားသည်။ ကုန်သွယ်ရေးအတွက် ရေကြောင်း၊ မီးရထား မရှိသောကြောင့် ကား၊ ထော်လာဂျီနှင့် ဆိုင်ကယ်များကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမရှိသည့်အတွက် ကျေးရွာအတွက် မီးလင်းရေးကို တစ်အိမ်သုံး ဆိုလာများနှင့် တနိုင်တပိုင် ရေအားလျှပ်စစ်မီးဖြင့် တပ်ဆင်အသုံးပြုကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းလိုင်းများရှိသော်လည်းရာသီဥတုကောင်းမွန်မှသာေခါ်ဆို၍ရ နိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ခိုးမှု အနည်းအကျဉ်းဖြစ်လေ့ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ဖုန်းလိုင်းဆက်သွယ်မှု ကောင်းမွန်စွာမရှိသော်လည်း ဌာနေပြည်သူ့စစ်နှင့် ဒေသပြည်သူ့စစ်စခန်းများတည်ရှိသောရွာ ဖြစ်သည့်အတွက် ကျေးရွာလူထုတည် ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု စိုးရိမ်ရန် မလိုပါ။ မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးသောကြောင့် မြို့နယ်ရဲစခန်းများနဲ့ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအတွက် အစီအစဉ်သီးသန့် ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိပါ။

၅။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာလူဦးရေ၏(၅၈.၀၄)%မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရပညာတတ်များနှင့် လူငယ်လူရွယ်များကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပြီး လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေမည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အမြင်ရှိသော လူကြီး၊ လူငယ်များပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းကာ ကျေးရွာ၏ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းနေသော အခြားကဏ္ဍများကိုလည်း ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မြေလွတ်၊ မြေလတ်၊ မြေရိုင်းများရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရန် ယာဧက(၆၀)ခန့် ရှိသည်။ ချောင်းမြောင်းများ ပေါများသော်လည်း စိုက်ပျိုးရန်အတွက် သင့်တင့်သော မြေဆီမြေဩဇာမရှိပါ။ ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာမှ စပါး အဓိက

ထွက်ရှိသည်။ စာသင်ကျောင်း ဝင်းမှာ ကျယ်ပြန့်ပြီး မြေနေရာအလွတ်များရှိသည့်အတွက် ဟောခန်း(ခန်းမ)၊ ဆရာ/မများနေရန် ဝန်ထမ်းဆောင်များ ဆောက်လုပ်ရန်အဆင်ပြေသည်။ မြေလွတ်၊ မြေရိုင်းများပေါများ၍ စားကျက် မြေများ ဖော်ဆောင်နိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အသင်း အဖွဲ့အစည်းများမရှိသော်လည်း တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်မည့် အမျိုးသမီးများစွာ ရှိနေပါသည်။ ၄င်းတို့အား အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အသင်းအဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းပေးကာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ ရေးရာသင်တန်းများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေး သင်တန်းများဖွင့်လစ်ပြီး လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ အမျိုးသမီးကဏ္ဍာပြန်လည် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာကောင်းမွန်ရေးအတွက် သွင်းအားစုများ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်။ သွင်းအားစုများအား ရရှိနိုင်သော်လည်း တောင်သူများအနေဖြင့် ငွေကြေးအဆင် မပြေခြင်း ငွေကြေးချေးယူနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများလည်းမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ အတွက် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲ များ လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း များမှမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်း လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများသည် ဟောပြောပွဲများ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ ပူးပေါင်း၍ ကျေးရွာလူငယ် လူရွယ်များ၊ အမျိုးသမီးများကို စွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ လူအခွင့်အရေးသင်တန်းများ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ စာပေဟောပြောပွဲများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အလုပ်အကိုင်သင်တန်း များ အဆက်မပြတ် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု ပြဿနာကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ကူညီဖြေရှင်းနိုင်ပြီး အခြားတစ်ဖက်မှလည်း လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အမျိုးသမီး များ၏ အသိပညာ၊ ခံယူချက်၊ ရပ်တည်ချက်များနှင့် အကျင့်စာရိတ္တ ပိုမိုကောင်းမွန် လာစေ၍ ကျေးရွာ၏ လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပေး နိုင်သည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး ကျေးရွာအားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

က.၁ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း သက်မွေးပညာသင်တန်းများမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအခြေအနေကို ပိုမိုတိုးတက်မှု ရရှိစေမည်။

က.၂ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် လူငယ်လူရွယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ပြန့်လာစေရမည်။

က.၃ ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားတိုးတက်လာစေရမည်။

က.၄ ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များမှ လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများကို အပြည့်အဝ အသုံးပြုလျက် တက်ကြွသော လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၊ အဖက်ဖက်မှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော လူမှုဝန်း ကျင်တစ်ခုကို အချိန်တိုအတွင်းဖော်ဆောင် အောင်မြင်နိုင်ရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွား ကြပါမည်။

ခ.၁ ကျေးရွာတွင် ငွေအရင်းအနှီး၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ အရင်းအနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းပြီးမြောက်ထားသူများ မှတဆင့် ရရှိထားသော နည်းပညာ များကို ပြန်လည်မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်းများ အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ပိုင်ဆိုင်လိုမှု(ပုံစံ-၇)လျှောက်ထားလိုသူများ၏ မြေယာသမိုင်း၊ အချက်အလက်များ၊ နယ်မြေအပိုင်းအခြားများကို တိတိကျကျ ဥပဒေလုပ်ထုံလုပ်နည်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် မြေစာရင်းဌာနသို့ တင်ပြပြီးဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ ကျေးရွာ၏ မြေယာ ကော်မတီကို ကျစ်လစ်ခိုင်မာစွာ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းပြီး မြေယာကိစ္စရပ်များကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်း နှင့်အညီ တိကျစွာ ကိုင်သွယ်ဆောင်ရွက်မည်။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများကို စီစစ်၍ နွားနောက်စားကျက်မြေများ ဖော်ဆောင်သွားမည်။ သီးနှံအထွက်တိုးစေရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး

ဌာနမှ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို တင်ပြတောင်းခံပြီး စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ၊ စက်ကိရိယာများ အရစ်ကျဝယ်ယူဌားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၃ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်များကို ကျေးလက်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများ၊ လူ့အခွင့်အရေး သင်တန်းများ၊ အမျိုးသမီးအိမ်တွင်းမှုသင်တန်းများနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ ပို့ချသင်ကြား နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ပြီး အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်လူရွယ်အုပ်စုများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်သွားပါမည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စာပေဟော ပြောပွဲများကို ကျေးရွာအတွင်း နှစ်စဉ်ကျင်းပ နိုင်ရေး အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လူငယ်လူရွယ် များအကြား စာဖတ်သောအလေ့အကျင့် ဖြစ်ထွန်းလာအောင် စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ကာ ဆောင်ရွက်မည်။ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ၊ လိုအပ်လျက် ရှိသော ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းများတည်ဆောက်နိုင်ရေး၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ၊ ဆေးဝါးများ အလွယ်တကူ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာမှ ဘွဲ့ရလူငယ် လူရွယ်များအား ကျေးရွာ၏ တထောင့်တနေရာမှ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပြုနိုင်ရန် သူနာပြုနှင့် သားဖွား သင်တန်းကျောင်း များတက်ရောက်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်တင်ပြသွားပါမည်။ ကဏ္ဍပေါင်းစုံမှ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အမျိုးသမီး များအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများ တက်ရောက်စေ ခြင်း၊ စာရင်းအင်းသင်တန်းများ တက်ရောက် စေခြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ စာဖတ် တတ်သော အလေ့အထ ထွန်းကားစေခြင်းဖြင့် လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုထွန်းကားလာ အောင်ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာအခြေပြုအားလုံး ပါဝင်သော စုပေါင်းဆွေးနွေး ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကို အခြေခံပြီး လူသားအရင်းအမြစ် ကောင်းများ ကို အပြည့်အဝအသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်တစ်ခုကို ထူထောင်သွားမည်။ အားကစား နှင့် ယဉ်ကျေးမှု ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် မြို့နယ်အား/ကာဌာတို့နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို ဆွေးနွေး သွားမည်။ အား/ကာဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ လိုအပ်သော နည်းပညာ၊ အားကစားပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သွားမည်။ ရက်တို/ရက် ရှည်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်၍ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွား မည်။

ခ.၄ မဟာဓာတ်အားလိုင်းသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ပြီး ဆောင်ရွက် သွားမည်။ လိုအပ်ပါက ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး တစ်ရွာလုံး မီးလင်းရေးအတွက် ကျေးရွာ လူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။ လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မီးလင်းရေးအတွက် အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပြီး အကြံဉာဏ်နှင့် အထောက်အပံ့များရယူ သွားမည်။ ဓာတ်အားလိုင်းတပ်ဆင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကျေးရွာလူငယ် များကို သင်တန်းပေးခြင်း၊ ခန့်အပ်ခြင်းများလုပ်ဆောင်ရန် လျှပ်စစ်ဌာနသို့ တင်ပြမည်။ ကျေးရွာ

တွင် လိုအပ်နေသော ကျောင်းခန်းမဆောင်နှင့် ဝန်ထမ်းနေအိမ်များအတွက် တင်ပြပြီး နည်းပညာ၊ ငွေကြေး၊ စက်ကိရိယာ၊ ယန္တရားနှင့် အခြား အထောက်အပံ့များအတွက် ပညာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျောင်းအကျိုး တော်ဆောင်အဖွဲ့၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ကျေးရွာ အာဏာပိုင်များနှင့် ရွာလူထုတို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက် သွားမည်။ ကျေးရွာခန်းမဆောင်တစ်ခုကိုလည်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ တာဝန်ရှိသူများကိုယ်တိုင် ကွင်းဆင်းလေ့လာ၍ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းကိုရှာဖွေဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ကြသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စီစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိမှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ် ကာလ အတိုင်း ပုံမှန်စီစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏ ပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင်ပြောင်း ကိုလည်း အနည်းအကျဉ်းစိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေဆီမြေဩဇာကောင်းသောကြောင့် ပြောင်းနှင့်စပါးအထွက်တိုးရန် ဓာတ်မြေဩဇာအများ အပြားထည့်ကျွေးပေးရသည်။ ဓာတ်မြေဩာ အမျိုးအစားများစွာရှိသော်လည်း အချို့အမျိုးအစားများသာ ကိုက်ညီမှုရှိပြီး အများစုမှာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု နည်းသောကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း မြေဆီလွှာ အမျိုးအစားများ၊ ရေအမျိုးအစားများကို စမ်းသပ်သင့်တော်သည့် ဓာတ်မြေဩဇာဖြည့်သွင်းနိုင်ရန် နည်းပညာများ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ တောင်သူများ၏ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးစီးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဒေသမျိုးစိတ် နွားနောက်၊ ကြက်၊ ဝက်နှင့် ဘဲများတနိုင်တပိုင် မွေးမြူကြပြီး စီးပွားဖြစ် မွေးမြူလိုသူများနှင့် ကိုယ်တိုင်စမ်းသပ်မွေးမြူလိုသူများအတွက် ငွေကြေး၊ နည်းပညာနှင့်

ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအပြင် တွက်ခြေကိုက်သော မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေရလမ်းတိုးလာပေမည်။ သို့ပါ၍ ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် မွေးမြူရေးဌာနမှ ဦးစီးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊ စက်ပြင်သင်တန်း၊ လက်သမားသင်တန်း၊ ပန်းရံသင်တန်း၊ ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်ရေးသင်တန်း၊စက်ချုပ်သင်တန်း၊ ဇာထိုးပန်းထိုးသင်တန်းနှင့် အခြားအိမ်တွင်းမှုသင်တန်းများ စသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့် အသေးစားစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ လက်လှမ်းမှီမှု အားနည်းသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ရေ၊ မြေ တောတောင်မှ ထွက်သောထုတ်ကုန်များကိုသာ အားထားနေရသောကြောင့် ရေရှည်တွင် ကျေးရွာ၏သယံဇာတများ ကုန်ခမ်းဖွယ်အကြောင်းရှိနေသည်။ ကျေးရွာ၏ ဈေးကွက်၊ နည်းပညာနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှု အားနည်းလျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလုပ်ငန်းများအား အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဖြင့် အစားထိုးဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်သည်။

(ဃ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ကျေးရွာတွင် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ မြစိမ်းရောင်အရင်းမပျောက်လည်ပတ်ရန်ပုံငွေလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

(င) အခြေခံအဆောက်အဦများ

ကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေတိုးများလာသော်လည်း အစဉ်အလာအရအုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့် စီမံကိန်းများအားနည်းမှုကြောင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦးများလိုအပ်ချက် ကြီးမားသည်။ ရွာတွင်း လမ်း၊ တံတား၊ ဆရာ/မနေအိမ်၊ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ခန်းမဆောင်များမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အခြေခံအဆောက်အဦများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ အစဉ်အလာအရ အုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ခွဲဝေမှု၊ လူထုအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုမှုများရှိနေသည့်အလျောက် ယခုရေးဆွဲသော စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် နှောင့်နှေးနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်သည် ကျေးရွာ၏အကြီးမားဆုံး အခြေခံလိုအပ်ချက် တစ်ခုအဖြစ် ရှိသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ အဖြစ် သဘောထားနားလည်စေနိုင်မည့် ထုတ်ဖော်ချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် (၅)နှစ်တာ ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်း အကောင် အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များ ဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုမှ (၅)နှစ်တာကာလအတွက် ဝိုင်းဝန်းပါဝင်ပြီး ဦးစားပေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသော စီမံချက်များသည် အစစအရာရာ ပြီးပြည့်စုံသည့် စီမံချက်များဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် (၂)နှစ်၊ (၃)နှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြ သော်လည်း (၅)နှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်း များကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် (၅)နှစ်တာစီမံချက် သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ မပေါ်ပေါက်လာပါက ပြောင်းလဲမှုအများအစား မရှိနိုင်ဘဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင် ပါမည်။ ထို့ကြောင့် (၅)နှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မှုအတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍စီမံချက်ကိုအုပ်စုခွဲခြင်း

စီမံကိန်းများ၊ စီမံချက်များနှင့် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စီစစ်စိပ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း(Functional Classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည် စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမှု အမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification) ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(EconomicClassification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်း
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ပါဝင်ပါသည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြား စနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ၊ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသောဦးစားပေးစီမံချက်များ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
၁	ကျေးရွာခန်းမတည်ဆောက်ခြင်း	၅၀	၁	ကျေးရွာခန်းမတည်ဆောက်ခြင်းအား ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးစီးပြီး ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာန
၂	ချေးငွေရရှိရေး	၅၀	၂	လုပ်ငန်းများတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် ချေးငွေရရှိနိုင်သောဦးစီးဌာနများ၊ပုဂ္ဂလိကငွေစု ငွေချေးအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပြီးချေးငွေရရှိ အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။	သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန၊ ပုဂ္ဂလိကငွေစု ငွေချေးအဖွဲ့ အစည်းများ
၃	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအားရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ရန်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း	၄၉	၃	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအားရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ရန်အတွက် နတလဦးစီးဌာန/ကျေးလက်လမ်းတံတားဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ကာပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း	နတလဦးစီးဌာန/ ကျေးလက် လမ်း၊တံတားဦးစီးဌာန

၄	ရေအားလျှပ်စစ်မီးရရှိရေး	၄၉	၄	အားကောင်းသော လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ရေး အတွက် လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာန
၅	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်နိုင်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်နိုင်ေး	၄၇	၅	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်နိုင်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်နိုင်ရေး အတွက် NGOအဖွဲ့အစည်းများ၊ကျန်းမာရေးဦးစီဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်	NGOအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျန်းမာရေးဦးစီဌာန
၆	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်ရေးနည်းပညာသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရေး	၄၆	၆	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်ရေးနည်းပညာသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာဌာန/ အဖွဲ့အစည်းများ

၇	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းခြင်း	၄၆	၇	သက်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကာဖွဲ့စည်းနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့
၈	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းနှင့်ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်နိုင်ရေး	၄၅	၈	သက်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ကာ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းနှင့်ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
၉	လူငယ်ပျိုးစုပျိုးထောင်ရေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာဟောပြောခြင်း	၄၅	၉	သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊မြန်နိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ကာ လူငယ်ပျိုးစုပျိုးထောင်ရေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာဟောပြောခြင်း	သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊မြန်နိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့များ

၁၀	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ များဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄၃	၁၀	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ပညာရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ကာ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ ဖြည့်ဆည်းနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း များနှင့်ပညာရေးဦးစီးဌာန
၁၁	တိရစ္ဆာန်ကုသရေးအသိ ပညာပေးဟောပြော ပွဲများ/သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၄၁	၁၁	သက်ဆိုင်ရာမွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနချိတ်ဆက်ကာ တိရစ္ဆာန်ကုသရေးအသိပညာပေးဟော ပြောပွဲများ/သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်းနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်	မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေး ဦးစီးဌာန
၁၂	ကျေးရွာစာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ရေး	၃၈	၁၂	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကာစာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်နိုင်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း များ

၁၃	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သစ်တောများထိန်းသိမ်းရေး	၃၀	၁၃	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်သစ်တောဦးစီးဌာနတို့နှင့် ချိတ်ဆက်ကာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သစ်တော များထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်အား ဆောင်ရွက်သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်သစ်တောဦးစီးဌာန
၁၄	ရေကန်များပြုလုပ်ခြင်း၊ ရေပိုက်များဖြင့်ရေသွယ်ယူခြင်း	၂၇	၁၄	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကာရေကန်များပြုလုပ်ခြင်း၊ရေပိုက်များသွယ်ယူခြင်းများ ဆောင်ရွက်သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ

၉။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၉-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီး အား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း များဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း ၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန် ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၉-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာ တွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များ ကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန် လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီ များရယူ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ် ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၉-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၉.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွား လာသယ်ယူမည် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ် စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၀-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ် ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက် များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်းကို တည်ဆောက်ရပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ တင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ် ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲ များ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင် ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်

များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရင်း အခြေခံသတင်း အချက်အလက် များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။

ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၀-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေ အနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင် သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြု ချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၃	၂	၅	၂.၇%
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၇	၁၂	၁၉	၁၀.၃%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၅	၁၈	၃၃	၁၇.၈%
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၁၁	၁၉	၃၀	၁၆.၂%
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၄၇	၄၃	၉၀	၄၈.၇%
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၃	၅	၈	၄.၃%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		**၈၆**	**၉၉**	**၁၈၅**	**၁၀၀%**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု – ၂၆		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ – ၇ယောက်**			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် ၁၅ နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ် မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်နှင့်အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၄င်းထက်အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၆) မှ လူဦးရေပေါင်း (၁၈၅) (ကျား ၈၆ + မ ၉၉) ရှိသည်။ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှလူဦးရေ (၇) ရှိသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စံနှုန်းဖြစ်သော တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ (၅)ဦးနှုန်းထက်ပိုသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် လူဦးရေမှာ ၉၀ ဦး (၄၈.၇%) ရှိပြီး၊ မှီခိုသူဦးရေမှာ ၉၅ ဦး

(၅၁.၄%) သာရှိသောကြောင့် ကျေးရွာ၏ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ် လူဦးရေမှာ အသင့်အတင့် ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်တွင် အမျိုးသားအလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေမှာ အမျိုးသမီးဦးရေထက်၄ဦး၊၂.၂% ပိုများသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ တစ်နှစ်အောက် လူဦးရေမှာ ၅ဦး (၂.၇%) သာ ရှိသဖြင့် လူဦးရေမွေးဖွါးနှုန်း သင့်တင့်ရှိသည် ကိုတွေ့ရ သည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၆	၉၀		လတ်
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၈	၁၀		သင့်
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၇	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၈	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၉	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၁	လက်လီ– လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၃	၁	သင့်
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၂	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၄	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၆	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၇	ပညာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၈	ကျန်းမာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၉	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၂၀	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ကျပန်း /ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)
မှတ်ချက်။ ။"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများ"အရေအတွက်တွင် "မိသားစုဝင်လုပ်အား" ထပ်မံ ထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ "ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)" ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူ များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ -"စိုက်ပျိုးရေး" ကဏ္ဍ၏ "ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း"တွင် ရပ်တည်နိုင်မှု "မြင့်" ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေစုစုပေါင်း (၂၆) ရှိသည့်အနက် အများစုဖြစ်သော အိမ်ခြေ (၂၆) မှာ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းအဓိက လုပ်ကိုင်ကြရပြီး အခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများမှာ ၊ အရောင်းအဝယ်၊

ကုန်စုံဆိုင်၊ ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း၊ လူမှုရေးလုပ်ငန်းနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိ ကြောင်းတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၅၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၂၀၀၀	၈၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၂၀၀၀၀	၂၀၀၀၀	၁၅၀၀၀	၁၅၀၀၀	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၈၀၀၀	၁၅၀၀၀	၁၅၀၀၀	၁၀၀၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

မှတ်ချက်(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈) လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း ကျား အများဆုံး ၂၀၀၀၀ကျပ် အနည်းဆုံး ၁၅၀၀၀ကျပ် ၊မ အများဆုံး ၂၀၀၀၀ကျပ် အနည်းဆုံး ၁၀၀၀၀ကျပ် ရရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	-	
ယာမြေ /တောင်ယာ	၁၇ ဧက	သင့်
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၆၈ဧက	သင့်
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	-	-
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	-	-
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	-
စားကျက်မြေ	-	-
မြေလွတ်မြေလပ်	-	-
စုစုပေါင်း	၈၅	☒

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

မှတ်ချက်။။။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ယာမြေ/တောင်ယာမြေစိုက်ဧက(၁၇ဧက)နှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေ (၆၈ဧက) ရှိပြီးစပါးပြောင်းနှင့်နှစ်ရှည်ပင်ဖြစ်သော ရှားကော/သစ်ကြားကို အဓိက စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	အသုံးချနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/အသုံးမပြုနိုင်ပါ)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ(ဓာတ်ငွေ့၊ရေနံကျောက်မျက်စသည်။)	နည်း	အသုံးမပြုနိုင်
ကျောက်၊သဲ၊ကျောက်စရစ်စသည်များ	သင့်	လွယ်
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	သင့်	-
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	ခက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ ကျေးရွာ၏ အရပ်လေးမျက်နှာဘက် တောင်ကြောတွင် ဝက်ဝံ၊တောဝက်၊ မျောက်၊ ကျီ၊ အောက်ချင်းငှက်၊တောင်ဆတ်၊သားမင်း၊ တောကြက်၊ သဘာဝတောတွင်း တိရစ္ဆာန်များ နေထိုင်ကျက်စားမှု ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာအနီးဒေသနေရာများတွင် သစ်တော၊ ထင်းတောများ အသင့်အတင့်သာရှိ ပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	-	၃ကေအထက် ၄ကေကြား	၁.၃ ကေအောက်	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	-	သွပ်၊ ပျဉ်းခင်း၊ ထရံကာ	သက်ကယ်၊ ကြမ်းခင်း၊ ထရံကာ	-

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	-	၂၁	၅	-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	-			-
အိမ်ထောင်စုပေါင်း		၂၁	၅	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း၌အလယ်အလတ်အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများနှင့် မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုများရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ထိခိုက်လွယ်မှု

(ဃ-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	-	-
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု		
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၅	

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာမှ (အဆင့် ၃တွင်သာရှိပြီး စုစုပေါင်း=၅အိမ်)ရှိသည်။ကျေးရွာတွင်

အဆင့် ၃ မိသားစု၏ (၅) အိမ်ထောင်စုအား စိစစ်ကြည့်ရာတွင် ကျေးရွာတွင် ချေးငှါးခြင်း မရှိဘဲ အိမ်ထောင်စုအလုံးမှာ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု များသာရှိပါသည်။

(c-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	-	-	-
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	-		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုမရှိပါ။ ၆၅ နှစ်အထက် (ကျား ၃မ၅) ဦးသာ ရှိသည်။ မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မရှိပါ။

(c-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	နိမ့်
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေဓိုက်ပျိုးရေ)	နိမ့်
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မရှိ
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	လတ်
၆	မုန်တိုင်း	မရှိ
၇	ငလျင်	မရှိ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)
၈	မီးဘေး	နိမ့်
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မရှိ
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	လတ်
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မရှိ
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နိမ့်
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	မြင့်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ် ရှားပါးမှုသစ်တောများ၊ ထင်းများ စည်းကမ်းမဲ့ခုတ်လှဲခြင်းကြောင့်လည်း ရေကြီးခြင်း၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှုများ ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်သည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုးရင်းများသာဖြစ်ကြ၍ လူကုန်ကူးမှု တို့တွင် ထိခိုက်လွယ်မှု မရှိပါ။

(c-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	လတ်	
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့်	

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မရှိ	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	လတ်	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	နိမ့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	လတ်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မရှိ	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု ခံရနိုင်သော လူအုပ်စုများတွင်လည်း လူငယ်၊ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု၊ လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းများ၊ လူငယ်များသည် မိသားစုဝင်ငွေအတွက် အဓိက အလုပ်လုပ်ကိုင် ရှာဖွေရသူများဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်တွင် ထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့် အဝေးတွင် သွားရောက်ရသောကြောင့် ဆိုင်ကယ် အသုံးပြုများသဖြင့် ယဉ်တိုက်မှု မတော်တဆဖြစ်နိုင်ခြေများခြင်း တို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် လက်လုပ်လက်စား ကျပန်း အိမ်ထောင်စု

များမှာလည်း အမျိုးသမီး လုပ်အားခနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိခြင်း၊ မိသားစု ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်သည်။ ကျန်လူအုပ်စုများ အနေဖြင့် ထိခိုက်လွယ်မှု နိမ့်သည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	လော်ဝေါ်ယဉ် ကျေးမှု အဖွဲ့	၁	၇	၃	၁၀	သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	ကောင်း
၂	LBCအသင်းတော်	၁	၅	၂	၇	ဘာသာရေး	ကောင်း
၃	AGအသင်းတော်	၁	၅	၄	၉	ဘာသာရေး	ကောင်း
၄	ကူးမောအသင်း တော်	၁	၃	၂	၅	ဘာသာရေး	ကောင်း
၅	စာသင်ကျောင်း ကော်မတီအဖွဲ့ အစည်း	၁	၁၀		၁၀	ပညာရေး	ကောင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀နှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်းတွင် လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း(၅) ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်းတို့အနက် လူမှုရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့ရှိပြီး ဘာသာရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ၃ ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်းအဖွဲ့များ၏ အဖွဲ့ဝင် အရေအတွက်ကို လေ့လာကြည့်ရာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး

အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့် နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရသည်။ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းနည်းသော်လည်း အဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်းလည်း ချိတ်ဆက်မှု အားကောင်းကြပါသည်။ ဦးဆောင်မှုစွမ်းရည်လည်း အားကောင်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ မှတ်တမ်းနှင့် စာရင်းဇယားစနစ်တကျ ရေးသွင်းမှု၊ စနစ်တကျထိန်းသိမ်းမှု၊ အနည်းငယ် အားနည်းမှုတွေ့ရသည်။သို့ဖြစ်ပါ၍ အဖွဲ့အစည်းများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများ ပို့ချမှုရှိပါက အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုများ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်း မွန်လာ မည်ဖြစ်ပါသည်။

(က.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄–၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ –ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့		%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၄	၄.၇ %	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၂၂	၂၅.၉%	တောင်သူငယ်

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ ၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၊ ၂.၅ ဧကအောက် ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၄အိမ်ထောင်စု (၄.၇%)၊ ၂.၅ ဧကနှင့် ၅ ဧကအကြားပိုင်ဆိုင်သူ တောင်သူငယ် ၂၂အိမ်ထောင်စု (၂၅.၉%)၊ ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျန်မြေယာမဲ့နှင့် ဆင်းရဲသားတောင်သူများမှာ ဈေးရောင်းဝယ်ခြင်း၊ တောင်သူငယ်/ လတ် မိသားစုများ၏စိုက်ပျိုးမြေများတွင် နေ့စား အငှါးလုပ်ကိုင်ကြ ရသည်။

(၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ကေ	ရေရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း				
၄	အဝီစိတွင်း				
၆	စိမ့်စမ်းရေ				
၇	ချောင်းရေ				
၈	အခြား				

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ ၉ ကျိုးထန်ကျေးရွာသည်ချောင်းရေနှင့်စိမ့်စမ်းရေများပေါများပါသည်။

သို့သော် တောင်တန်း များသောကြောင့် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သူများမရှိ၍ ချောင်းရေကို အသုံးမပြု နိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ကေ	တစ်ကေ အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/ လတ်/ မြင့်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၇၀	တင်း	၄၀	၆၀	၄၅	မေ	အောက်တိုဘာ	နိမ့်	နိမ့်
ပြောင်း									

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသော သီးနှံမှာ ဆန်းစပါးဖြစ်သည်။ဆန်စပါး

မြေကေစုစုပေါင်းမှာ၇၀ ဧကဖြစ်ပြီး မေလ စတင်စိုက်ပျိုးကာအောက်တိုဘာတွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။ ဆန်စပါးထွက်နှုန်း အများဆုံး ၆၀ တင်းမှ အနည်းဆုံး ၄၀တင်း၊ တစ်ဧက ပျမ်းမျှ ထွက်နှုန်းမှာ ၄၅တင်းဖြစ်သည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် နည်းသောကြောင့် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အခြေအနေမှာ နိမ့်ဖြစ်သည်။ စပါးကို မေလ စတင်စိုက်ပျိုးပြီး အောက်တိုဘာလတွင် ရိတ်သိမ်းကြပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်
	တစ်ဦး ချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်		
		အရေအတွက်				
ထွန်စက်						
လက်တွန်းထွန်စက်	၅					
အစေ့ချ ကိရိယာ						
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်						
ရိတ်သိမ်းစက်						
ခြွေလှေ့စက်						
ရေစုပ်စက်						
ခြေနင်းရေတင်စက်						
မြက်ရိတ်စက်	၈					

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သည့်အလျောက် တောင်ကျချောင်းရေများပေါများခြင်း ၊စိုက်ခင်းများမှာလည်း မက်ဆောက်သောကြောင့် လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ မသုံးကြပါ။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	သင့်တင့်မျှတ
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	မဖြေဆိုပါ
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အသင့်အတင့်ရှိ
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူ ရရှိနိုင်သည်
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	ဝယ်ယူရနိုင်သည်
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	ဝယ်ယူရနိုင်သည်
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	ရနိုင်သည်
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန် ဆောင်မှုများ	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးတိုးတက်မှု အခွင့်အလမ်းများမှာ အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး သုံးစွဲရန် နည်းပညာနှင့် ဗဟုသုတမရှိကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေးစရိတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အရင်းအနှီးမလုံလောက်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို ထိထိရောက်ရောက် လုပ်ကိုင်နိုင်မှု အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ လယ်ယာမြေ များမှာလည်းပုံစံ(၇)အမည်ပေါက် မရရှိခြင်းနှင့် စိုက်ဘဏ်မရ ှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုး ရေးစရိတ် ချေးငွေ ရရှိနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းမှာ လည်းလုံးဝ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ ကိုလည်း ရောင်းချရန် စျေးကွက် အထိုက်အလျောက်ရှိပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း၊ရာသီဥတုမမှန်
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူရနိုင်
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန် ဆောင်မှုများ	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	အသင့်အတင့်ကျ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်မြေများမှာ မြေဆီဩဇာမကောင်းမွန်ပါ။သွင်းအားစုများကို လိုသလောက် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်သောကြောင့် သွင်းအားစုများကို လည်း အချိန်မှီနှင့် အလုံအလောက်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူများ ရှိသော်လည်း ကျွမ်းကျင်မှု နည်းသည်။နည်းပညာ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန် စျေးကွက် လက်လှမ်း မမှီ၊ စျေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှု မရှိပါ။

(ခ.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား			
နို့စားနွား	၂၃	၃၅	
မြင်း			
ကျွဲ	၁၀	၁၅	
မြည်း			
လား			
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်	၂၆	၉၈	
ကြက်	၂၆	၃၀၀ခန့်	
ဘဲ			
နွားနောက်			
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်			
ပုဇွန်ကန်			
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း			
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
ကမ်းလွှန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
အခြား			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ ၂ဖြအိမ်ထောင်စုသာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အနေဖြင့် မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူထားသော အကောင်ရေမှာ ဝက် ၉၈ ကောင်၊ ကြက် ၃၁၂ ကောင်၊ကျွဲ၁၅တို့ကို မွေးမြူထားပါသည်။ တိရိစ္ဆာရောဂါ ကျရောက်ပါက သက်ဆိုင်ရာ မွေး/ကုဉီးစီးဌာနသို့ အလွယ်တကူ မဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေး၏ အဓိကအခက်အခဲမှာ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ အလွယ်တကူမရရှိနိုင်ခြင်းနှင့်နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု အခက်အခဲများရှိ နေပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	အသင့်အတင့်
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေ	မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည်
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည်
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိပါသည်။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	-
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	-
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စားကျက်မြေသီးခြားသတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိ။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မျိုးတိရိစ္ဆာန် များကိုဒေသအတွင်း မရရှိနိုင်သည်။ မွေးမြူရေးအတွက်လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို ဒေသတွင်းဝယ်ယူ ရရှိနိုင်သည်။ ဒေသတွင်းထုတ်ကုန်ကိုအလွယ်တကူမရောင်းချနိုင်ပါ။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ရှားပါးသည်
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်
မျိုးတိရိစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေ	မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ မဝယ်ယူနိုင်ပါ
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ မရောင်းချနိုင်ပါ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	မဖြေဆိုပါ
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	မဖြေဆိုပါ
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	-
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သွင်းအားစုများဝယ်ယူရန် ငွေကြေးအခက်အခဲရှိသည်။ မွေးမြူရေးချေးငွေ နှင့် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုလည်း မရှိပါ။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	အသင့်အတင့်
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	အသင့်အတင့် နားလည်သည်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	သင့်
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	သင့်
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	သင့်
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	အသင့်အတင့်

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အသင့်အတင့်

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်း အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိခြင်း၊ လုပ်အားခနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဝင်ငွေနည်းပါးသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းပညာကျွမ်းကျင်မှုလည်း နည်းပါးသည်။ အသက်မွေးဝမ်း ပညာသင်တန်းများတက်ရောက်ရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် လည်းကုန်ကျစရိတ်နှင့် အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ကြပါ။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည်
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	ကျေးရွာမြစိမ်းရောင်ချေးငွေရရှိပါသည်။
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ် သော (သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	နည်းပါး

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းနေကြသည်။ သင်တန်းများတက်ရောက်ရန်လည်း အရင်းအနှီးနှင့် အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။ ဆင်းရဲသားများ အနေဖြင့်တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ငန်းများ ထူထောင်ရန် အရင်းအနှီးမရှိ၊ ချေးငွေလည်းမရှိကြပါ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်အသင့်အတင့်ရှိသော်လည်း ပြင်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ငန်းများ ၊အလုပ်ရုံ၊စက်ရုံများမရှိခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းကြောင့် လူတိုင်း အလုပ်အကိုင်မရှိကြပါ။ နေ့စားလုပ်အားခ အသင့်တင့်ရရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင်လည်း ပုံမှန်မရှိကြပါ။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဧယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူ" တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၈	၆	၄					၆	၄	၁၀
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ										
	၆ လ အထိ										
	၁၂ လ အထိ										
	၁၂ လ အထက်		၆	၄					၆	၄	၁၀

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်း အရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို "ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ" ဟု သတ်မှတ်သည်။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်လုပ်အားခအသင့်အတင့်ရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း ကြောင့် အခြားဒေသသို့ရွှေ့ ပြောင်းသွားရောက် အလုပ်လုပ်ကြရသည်။ ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား အနည်းဆုံး တစ်ဦးရှိသောအိမ်ထောင်စုပေါင်း (၈)အိမ်ထောင်စုရှိသည်။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၀
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူအားလုံးသည်မိမိတို့ကျေးရွာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရန်နှင့်ကျောင်းတက်ရောက်နေသော ကျောင်းသူ/သားများလည်းပါဝင်ပါသည်။

(၈-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစု ပေါင်း	ကျေးရွာ အတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု%	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်					
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)					
	- ဘဏ်					
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်					
	– ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားရှိသော်လည်းပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုနေရခြင်း မဟုတ်ဘဲ စားဝတ်နေရေးကို ရွာတွင်ကျန်ရှိသော မိသားစုတို့ကိုယ်တိုင် ဖြေရှင်းနေ ကြကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ဆော့လော်မြို့မဈေး	ချီဖွေဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၁၆ မိုင် အထက်	၁၀၀ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ဆိုင်ကယ် ၊ ကား/ထော်လာကျီ	ဆိုင်ကယ် ၊ ကား/ထော်လာကျီ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အ ထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ၊ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ၊ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း၊အဝတ်အထည်
ဈေးအခြေခံအဆောက် အဦ	သင့်	သင့်
ဝန်ဆောင်မှု	သင့်	သင့်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄–၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုန်စိမ်းနှင့်သားငါးကိုကျေးရွာနှင့် (၁၆)မိုင်ဝေးသော ဆော့လော် မြို့မဈေးတွင် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး၊ အခြားလူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကို ချီဖွေမြို့သို့ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်၊ ကားစသည်တို့ဖြင့် သွားရောက်ဝယ်ယူကြရသည်။ ပုံမှန်ပြေးဆွဲသည့်အများသုံး မော်တော်ယာဉ်များ မရှိပါ။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်၊ သမချေး ငွေ)	–	–	–	–	–
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	–		–		
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ	–	–			
အဖွဲ့အလိုက်ငွေ စု/ငွေချေးအစီအ စဉ်	–	–	–	–	
ငွေချေးပေးသူ	–	–	–	–	
အပေါင်ဆိုင်	–				

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေ မျိုးများ	-	အကန့် အသတ်	-	မလိုအပ်ပါ	ရှိ
အခြား	မြစိမ်းရောင် ကျေးရွာစီမံ ကိန်း -	အကန့် အသတ်	ပြား၅၀မှ ၁.၅ကျပ် (၆)လတစ် ကြိမ်	မလိုအပ်ပါ	မရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင် မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။တောင်သူများအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများမှာ အရင်းအနှီးအတွက် ချေးငွေရယူနိုင်ရန်အတွက် အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန် ဌာနမှ ကျေးရွာမြစိမ်းရောင် အရင်းအပြောက် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအား အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	နိမ့်
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်
ရေရင်းမြစ်	လတ်
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	လတ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးမြေများ၌ တစ်သီးစားသာ စိုက်ပျိုးသူဦးရေများပြားပြီး ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှု နည်းပါးသည့်အတွက် မြေဆီလွှာပျက်စီးမှု အန္တရာယ်နည်းပါးပါသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများ အချိန်မရွေးကျရောက်လေ့ရှိပါသည်။ တောလိုက်သည့် ဓလေ့ရှိသောကြောင့် တိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများအတွက် အန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်သည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို မီးရှို့သိမ်းဆည်ကြသော်လည်း အချို့မှာစနစ်တကျ စွန့်ပစ်ခြင့်ရှိကြသဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမှုတွင် လတ်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများမြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။စိမ့်စမ်းရေနှင့်ချောင်းရေမှ ရယူကြသဖြင့် သုံးရန်သင့်သော အနေအထားတွင် တိတ်မရှိ၍ ရေအရင်းအမြစ်အနေမှာ လတ်သည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၅	၃	၈
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၁၂	၁၆	၂၈
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၃	၁၇	၃၀
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၉	၁၃	၂၂
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ			

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀နှစ်)
မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/ တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦး တစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက် ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။
ဥပမာ - ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသူတစ်ယောက်သည် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ဆိုသော် ထိုကျောင်းသူကို "အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင် ထည့်သွင်းရပါ မည်။ ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာ သင်ကြားနေသည် ဆိုသော်၊ သို့မဟုတ် ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ

(ဥပမာ – ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုသော် အဆိုပါကျောင်းသား/ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်ကို “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ” တွင်သာ ထည့်သွင်း ရပါမည်။ “ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)”ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲသော ကျောင်း သူ/သားများကို သက်ဆိုင်ရာအတန်း ပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ ယခုစာရင်း ကောက်ယူချိန်တွင် အခြေခံပညာမူလတန်း ပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း စာလုံး၀ မတတ်ပါက “စာမတတ်သူဦးရေ” တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှုကို လေ့လာကြည့်ရာတွင် စာမတတ်သူ(၈)ဦးနှင့် မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ၂၈ ဦး၊အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ ၃၀ ဦး ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ အခြေခံပညာတတ်မြောက်မှု မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ အရေအတွက်ကိုလေ့လာရာတွင်အမျိုးသမီးဦးရေကများပြီးအမျိုးသားအရေ အတွက်နည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။အထက်တန်းကျောင်းမှာ ကျေးရွာနှင့် ၁၆ကျော်မိုင်ခန့်ဝေးကွာသော ဆော့လော်မြို့ တွင်ရှိသော်လည်း မူလတန်း၊ အလယ်တန်း ပြီးမြောက်ပါက စားဝတ်နေရေးအတွက် ကျောင်းထွက်၍ အိမ်အလုပ်များတွင် လုပ်ကိုင်နေရမှု များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ–၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၁၅	၁၈	၃၃
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၁	၁၉	၃၀
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၄	၈	၁၂
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ		၄	၄

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ် များတွင် ပညာတက်ရောက်နေ သူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းအပြင် “ဘုန်းကြီး ကျောင်းသင်ပညာရေး”ကို သင်ယူဆည်းပူး နေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာ ဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ် ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်း စာသင်ကျောင်းမရှိသော်လည်းကျီးထန်ကျေးရွာမှ (၁)ဖာလုံဝေးသောလောက်နေ့ကျေးရွာရှိအလယ်တန်းကျောင်းတွင်သွားရောက်သင်ယူကြသည်။

အထက်တန်းကျောင်းသားကျောင်းသူအများစုသည်ဆော့လော်မြို့ ပေါ်ရှိ အထက်တန်းကျောင်းတွင် သွားတက်လျက် ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)		
ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း		
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)				၁ဖာလုံ		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု				ခြေလျင်		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)				(၃၀'x၁၀'x၁၂')		
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး						
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)						
ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ						
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)						
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်						
ကျေးရွာခန့်၊ ကန်ထရိုက်	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ လက်ရှိကျေးရွာတွင်းစာသင်ကျောင်းမရှိပါ။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	-
တပည့် - ဆရာ အချိုး	-
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	-
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	-
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	-
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	-
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	-
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်းစာသင်ကျောင်းဖွင့်လှစ်ထာရှိနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက	-	√	-	
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	-	√		
၃	ငှက်ဖျား	-	√	-	
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	-	-	√	
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	-	√	-	
၆	တီဘီ	-	-	-	
၇	ဆီးချို	-	√	-	

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၈	သွေးတိုး	-	√	-	
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	-	√	-	
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	-	√	-	
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	-	-	-	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန် ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ငှက်ဖျား၊ လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ၊တီဘီ၊ဆီးချို၊သွေးတိုး၊အသည်းရောဂါ(ဘီ၊စီ) အာဟာရချို့ တဲ့မှု၊ အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများဖြစ်ပွားမှုမှာနိမ့်ပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

၈ယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ		√	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√		
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	√		
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ် အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်		√	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကာကွယ်ဆေးတစ်နှစ်ခကြိမ်ပုံမှန်ထိုးပေးသည်။ အဟာရ ပညာပေး ဝန်ဆောင်မှုမရကြပါ။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ	-	-
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	-	-
မြို့နယ် ဆေးရုံ	(၁၆)မိုင်	ရှိ
ဆေးဆိုင်	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀နှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့်ကျန်းမာရေးပညာပေးများလုံလောက်မှုမရှိပါ။သားဖွါးဆရာမ(သို့မဟုတ်) အရံ သားဖွား သင်တန်းပေးရန်လိုအပ်သည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးကုသရန်လို အပ်ပါက ဆော့လော်မြို့ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ဆိုင်ကယ်၊ ကားဖြင့် သွားကြောင်းသိရှိ ရပါသည်။

(စျ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(စျ-၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (ရှိ/မရှိ)	ရေ အရည်အသွေး (ကောင်း/မကောင်း)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (နွေ/မိုး/ဆောင်း)
ရေတွင်း	-	-	-	-
အဝိစိတွင်း/ စက်တပ်	-	-	-	-
အဝိစိတွင်း/	-	-	-	-

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (ရှိ/မရှိ)	ရေ အရည်အသွေး (ကောင်း/မကောင်း)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (နွေ/မိုး/ဆောင်း)
တုံကင်				
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	-	-	-	-
မြစ်/ချောင်းရေ	-	-	-	-
ရေကန်	၂၂	-	-	-
စိမ့်စမ်းရေ	၂၆	ရှိ	-	နွေ၊မိုး၊ဆောင်း

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်) လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သည့်အတွက် စိမ့်စမ်းရေကိုသာ အသုံးပြုပါသည်။

(စု-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၂၆
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	-
အိမ်သာမရှိ	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စု(၂၆)စုသည်ယင်လုံအိမ်သာကို သုံးစွဲကြကြောင်း တွေ့ရှိပါသည်။ အိမ်သာများကိုလည်း စနစ်တကျတည်ဆောက်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။

(ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာ

#	*ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ*	*ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်*	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	-	*မရှိ*
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	*ရှိ*	-
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	-	*မရှိ*
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေ နှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိ အမြင်ရှိမှု	-	*မရှိ*

ရင်းမြစ်... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အမျိုးသမီးအုပ်စု၏ဆွေးနွေးချက်အရ ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လိုသော်လည်း အခွင့်မရရှိကြပါ။ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများ အတွက် လူထုမှအသိအမြင်မရှိကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅)	အရည်အသွေး (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ကောင်း	၂၀၂၀		√	၁မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း						

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅)	အရည်အသွေး (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာချင်းဆက်လမ်း				√		
အခြား						

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း -၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်းလမ်းအရှည်၁မိုင်ရှိ(ပဆငလမ်းမပါ)

ရွာတွင်းလမ်းအများစုမှာ ကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီးကျေးရွာစတင်တည်ထောင်ချိန်မှ စပြီးအသုံးပြုခဲ့ရာ လမ်းအခြေအနေဆိုးသော်လည်း (မိုးတွင်း) ရွာတွင်းလမ်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုကြရသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် သွားလာရေး အလွန်ခက်ခဲပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-	-	-	-	-
ကွန်ကရစ်တံတား	၆၀'x ၈'x ၁၈'	ဆိုး-	၂၀၀၅-	-	-
သစ်သားတံတား	-	-	-	-	-
ကြိုးတံတား	ပေ၃၀၀	သင့်	၂၀၁၅-၂၀၁၆မွန်းမံ	-	
ရေပြွန်	-	-	-	-	-
ရေကျော်	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ

ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်အသုံးပြုထားသော တံတားနှစ်စင်း ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	အသုံးမပြုပါ	-	-	-
ပင်လယ်ရေကြောင်း	အသုံးမပြုပါ	-	-	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀နှစ်)
မှတ်ချက်။ ၁ - လှေ၊သမ္ဗာန် ၊ ၂ - စက်လှေ၊ ၃ - သဘော်။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမရှိပါ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင် ကယ်၊ ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	-	-	-	၂၄		၂	-	-

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် ဆိုင်ကယ် ၂၄စင်းစီးရှိပြီး အများစုမှာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သွားလာရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ဆိုင်ကယ်ကိုအများစု အသုံးပြုကြသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	-	-	-

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
ဆိုလာစနစ်			
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၁၄	ညံ့	ရှိ
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			
လေစွမ်းအင်	-	-	-
ဇီဝလောင်စာ	-	-	-
အခြား		-	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျီးထန်ကျေးရွာသည်အိမ်ထောင်စုစုပေါင်း ၂၆ စုရှိပြီး အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်ကိုသာ အဓိကထားပြီး သုံးစွဲလျှက်ရှိ ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၁၈	၈	၁၇	၈	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့် ပါတ်သက်၍ တယ်လီဖုန်း ဖုန်း၁၈တီဗွီ၁၇လုံးနှင့်စလောင်း၈ခုရှိပါသည်။

(၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ	မရှိ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
ပျော်ပွဲရွင်ပွဲများရှိခြင်း	
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	သင့်
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	သင့်
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ညံ့
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	သင့်
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များထိန်း သိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	သင့်
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ ၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာအတွင်းလူငယ်များလူမှုရေးလုပ်ငန်းများ၊ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဝင်မှုအသင့်အတင့်ရှိကြပြီး၊ အားကစားကွင်း(ဘောလုံးကွင်း)ရှိ ကျစ်လစ်ခိုင်မာသည့် အားကစား အဖွဲ့၊ကော်မတီမရှိ၊သင်တန်းနှင့်အားကစားပစ္စည်း လက်လှမ်း မှီမှုမရှိ၊ ရေးအစဉ် အဆက်ကထိန်း သိမ်းလာခဲ့သောရိုးရာယဉ်ကျေးမှုများကို ထိန်းသိမ်းရာတွင် အသင့်တင့် ပါဝင်မှုရှိ၊စာကြည့်တိုက်မရှိ၊ စာကြည့်သောအလေ့အထမရှိလက်ဆုပ် လက်ကိုင်ပြစရာ လုပ်ငန်း မယ်မယ် ရရမ ရှိကျေးလက်ဦးစီးမှဖွင့်လှစ်မည့် အလုပ်အကိုင်သင်တန်းများ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုး ရေး သင်တန်းအတွက်စိတ်ဝင်စားမှုရှိပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်း စသောဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေ	မရှိ

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်း	
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	မရှိ
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက်ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ရွာတွင်မိုဘိုင်းဖုန်းများရှိသော်လည်းရာသီဥတုကောင်းမွန်တဲ့ချိန်မှသာ အသုံးပြုလို့ရပါသည်။။ အာမခံစနစ်ကိုအသုံးပြုနိုင်ရန်ခက်ခဲသည့် အပြင်ရွာ သူ/သား များမှ အာမခံလုပ်ငန်းအပေါ်ယုံကြည် မှုနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းသောကြောင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူမှ မရှိကြပါ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး အစီအစဉ်သီးသန့် ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ဗဟုသုတလည်း နည်းပါးကြသည်။ ရွာသားများသည်လိုအပ်ပါက ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်၍ မရနိုင် သောကြောင်းချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	မရှိ	သာမန်	သာမန်	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်

ခိုးမှုအနည်းငယ်သာရှိသည်။သာမန်ကိစ္စများကိုကျေးရွာရာအိမ်မှူးနှင့် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့မှ ဖြေရှင်းပေးသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပြောင်းသီးနှံ တို့ကိုအဓိက စိုက်ပျိုးကြပြီး အခြား နှစ်ရှည်အပင်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	ကျီးထန်ကျေးရွာသည် ငေါချမ်းခချောင်း၏နဘေးတွင် တည်ရှိပြီး၊ အုပ်ချုပ် ရေးရုံးစိုက်ရာ ဆော့လော်မြို့နှင့် (၁၆)မိုင်ကျော်ခန့် ဝေးကွာ၍ ကျီးထန် ကျေးရွာ၏ အရှေ့တောင်ဘက် (၁)ဖာလုံ အကွာတွင် ကျီးထန်ကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက် (၂)မိုင်အကွာတွင် ဟန်ကွန်ကျေးရွာ တို့နှင့် နယ်နမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက် ရှိပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး အထိုက် အလျောက် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလုံခြုံရေး အတွက် ခြံစည်း ရိုးခတ် ထားနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာတွင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း(၅)ဖွဲ့ရှိပြီး အဖွဲ့အစည်း အားလုံး သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျီးထန်ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိပါ သည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးတွင် ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၁၆)မိုင်ကျော် ကွာဝေးခြင်း၊ ကျေးရွာ၌ ဆေးဆိုင်များ မရှိခြင်းအတွက်ကြောင့် ကျေးရွာ တွင်အချို့လူနာ များအား ဆေးမှီး တိုများဖြင့် ကုသကြပါသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် ချောင်းရေပေါများသဖြင့် အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်ကို အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ သုံးစွဲနိုင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင်ဆက်သွယ်ရေးအတွက်ဖုန်းများရှိသော်လည်းရာသီဥတုအခြေအနေကာင်းမွန်မှသာအသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊ အင်တာနက် အစရှိသော လူမှုကွန်ရက်များကို ချိတ်ဆက်အသုံးမပြုနိုင်ပါ။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်	ကျေးရွာအနီဒေသနေရာများတွင်တောင်ကတုံးများသာများတော့သည်။ဒဖိုင်နှင့် အထက်တောင်စွယ်တောင်တန်းနှင့် လျှိုမြောင်များ အကြားတွင် သာသစ်တောများပေါက်ရောက်ကျန်ရှိပြီး ယခုအခါတွင်ဒေသတွင်း အလွန်အကျွံသစ်ခုတ်မှု၊ မီးသွေးဖုတ်ခြင်းများ ရှိနေပါသည်။
• လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု	ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုခံရနိုင်သောလူအုပ်စုများတွင်လည်း လူငယ်၊အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု၊လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများ၊ဆေးစွဲသူများ၊ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများနှင့်ကားသမားများသည်ထိခိုက်လွယ်မြင့်သည်။လူငယ်များသည် မိသားစုဝင်ငွေအတွက်အဓိကအလုပ်လုပ်ကိုင် ရှာဖွေရသူများဖြစ် သဖြင့်လုပ်ငန်းခွင်တွင် ထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊မိသားစုနှင့်အဝေးတွင် သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့် ကူးစက်ရောဂါ များကူးစက်နိုင်ခြေများခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခံရနိုင်ခြင်း၊ ဆိုင်ကယ် အသုံးပြု များသဖြင့် ယဉ်တိုက်မှုမတော်တဆဖြစ်နိုင် ခြေများ ခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက် လွယ်မှုမြင့်သည်။ လက်လုပ်လက်စားကျပန်းအိမ်ထောင်စုများမှာလည်းအမျိုးသမီးလုပ်အားခနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်သည်။ စျေးကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများမှာလည်း ယဉ်အန္တရာယ် အချိန်မရွေး ကျရောက်နိုင်ခြင်း၊ မနိုင်ဝန်များဖြင့်နေ့စဉ်သွားလာ နေရခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးပညာမရှိပါ။ သားဖွါးဆရာမ (သို့မဟုတ်) အရံသားဖွါးသင်တန်းပေးရန်လိုအပ်သည်။
• ပညာရေး	ကျောင်းတွင် စာကြည့်တိုက်၊နားနေခန်းများအဆင်ပြေမှုမရှိပါ။ ဝန်ထမ်း အိမ်ယာဆောင်မလုံလောက်ပါ။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်းအထိ)

စဉ်	အခက်အခဲပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခွင့်အလမ်း	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနည်း	စီမံချက်
၁	ကျောင်းသူ/သား များစာသင်ကြားရေး တွင်သက်တောင့်သ က်သာမရှိ	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ များနည်းပါး	ကျွမ်းကျင်လုပ်သား များရှိ၊ ပရိဘောဂများ ပြုလုပ်ရန်ကုန်ကြမ်း (သစ်)များရှိ	ငွေကြေးအခက်အခဲရှိ	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ များဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း	သက်ဆိုင်ရာပညာရေးဌာန /အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ် ဆက်၍ အကောင်အထည် ဖော်ရွက်သွားမည်။
၂	ခေတ်ပေါ်ဒစ်ဂျစ်တ ယ်ပစ္စည်းများသုံးစွဲနို င်မှုအားနည်း၊ ကျောင်းသူ /သားများ ညအချိန်တွင် စာများလေ့လာ၍မရ	အားကောင်းသော လျှပ်စစ်မီး မရရှိခြင်း	အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်စက်ရုံများ ဆောက်လုပ်နိုင်သည့် ချောင်းများရှိ	ငွေကြေးအခက်အခဲရှိ ခြင်း နည်းပညာလိုအပ် ခြင်း	အားကောင်း၍ လုံလောက်သော အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်စက်ရုံတည် ဆောက်ခြင်း	အားကောင်းသောရေအား လျှပ်စစ်ရရှိအောင်သက် ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်း များနှင့်ချိတ်ဆက်၍အ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည်

၃	ကုန်ပစ္စည်းများအဆ မတန်ဈေးနှုန်းကြီး မြင့်	လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ	ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်းများရှိ	ရာသီမရွေးသွားလာ၍ မရ	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း များအား ရာသီမရွေးသွား လာနိုင်ရန် ပြုပြင်ထိန်း သိမ်းခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အ စည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင် ရွက်သွားမည်။
၄	သန့်ရှင်းသောသော က်သုံးရေ မလုံလောက်	ရေပိုက်/ရေကန်မလုံ လောက်ခြင်း	သန့်ရှင်းသည့် စိမ့်စမ်း/ချောင်းရေ များ ပေါများခြင့်	ရေထွက်ပင်ရင်းနှင့် ကျေးရွာအလှမ်းကွာ ဝေးခြင်း၊ငွေကြေး အခက်အခဲရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာနများ နှင့်ချိတ်ဆက်၍ရေပိုက် များဖြင့်ရေသွယ်ယူခြင်း၊ ရေကန်များတည် ဆောက်ခြင်း	သန့်ရှင်းလုံလောက်သော သောက်သုံးရေရရှိရန်မြို့နေ ယ်ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွား မည်။
၅	ရာသီဥတုဖောက် ပြန်ခြင်း	သစ်တောပြန်းတီးခြင်း	သစ်တော/သစ်ပင်များ ကျန်ရှိခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကြော င်းအတွက်တောင်ယာ ခုတ်ခြင်း၊ထင်းများ အသုံးပြုခြင်း	သဘာဝထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ စနစ်အစားလှေခါးထစ် စိုက်ပျိုးရေးစနစ်အစား ထိုးခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အ စည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ နည်းပညာများရယူကာ အကောင်အထည်ဖော်ဆော ာင်ရွက်သွားမည်။

၆	လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုနိမ့်ပါးခြင်း	အသိပညာဗဟုသုတများနည်းပါးခြင်း	အသိပညာတိုးပွားရရှိနိုင်ရန်စိတ်အားထက်သန်မှုရှိခြင်း	ဝေးလံခေါင်းဖျားအရပ်ဒေသဖြစ်၍ သတင်းအချက်အလက်များနှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း	စာအုပ်၊စာနယ်ဇင်း၊သတင်းစာများဖတ်ရှုခြင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားသတင်းအစီအစဉ်များ၊ပညာပေးဇာတ်လမ်းများကြည့်ရှုခြင်း၊ရေဒီယိုလိုင်းများဖမ်းယူနားဆင်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကြည့်တိုက်များတည်ဆောက်ခြင်း၊အသိပညာပေဟောပြောပွဲများ၊သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
၇	(စပါး၊ပြောင်း)အထွက်နှုန်းနည်းခြင်း	မြေဩဇာကောင်းခြင်း၊မျိုးမကောင်းခြင်း၊ဝိုက်ပျိုးရေးစနစ်မမှန်ခြင်း၊ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း	ဓာတ်မြေဩဇာများ၊မျိုးများသွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်သည့်စွမ်းရှိသည်	ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်းဝယ်ယူမည့်စွမ်းနှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း	သဘာဝဓာတ်မြေဩဇာများအသုံးပြုခြင်း၊မျိုးကောင်းများအသုံးပြုစိုက်ပျိုးခြင်း၊ဝိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းများ/ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍မျိုးကောင်းမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိနိုင်ရေး၊နည်းပညာသင်တန်းများ/ဟောပြောပွဲများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၈	(နွားနောက်၊ဝက်၊ကြက်)တိရစ္ဆာန်များသေခြင်း	ရာသီအလိုက်တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါများပြားခြင်း	တိရစ္ဆာန်ကုဆေးဝါးများသွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်သည့်စျေးရှိ	ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်းဝယ်ယူမည့်စျေးနှုန်းအလှမ်းကွာဝေးခြင်း	တိရစ္ဆာန်ကုဆေးဝါးများဝယ်ယူကုသခြင်း၊ဒေသတွင်းရှိတိုင်းရင်းဆေးများဖြင့် ကုသခြင်း	သက်ဆိုင်ရာမွေး/ကုဌာနအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ တိရစ္ဆာန်မွေး/ကုနည်းပညာဟောပြောပွဲ/သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
၉	နာစေး၊ချောင်းဆိုးနှင့်ဝမ်းပျက်/ဝမ်းလျော	ကျန်းမာရေးအသိပညာအားနဲခြင်း	ဆေးဝါးများဝယ်ယူနိုင်ခြင်း	နားလည်တတ်ကျွမ်းသည့်ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူများမရှိခြင်း၊ငွေကြေးမတတ်နိုင်၊မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း	လက်လှမ်းမှီသည့်ဆေးဝါးများဒေသထွက်တိုင်းရင်းဆေးများဖြင့် ကုသမည်	သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းများတည်ဆောက်ခြင်း၊ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်သွားမည်။
၁၀	အမျိုးသမီးများ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်/ရပိုင်ခွင့်များနဲပါးနေခြင်း	ရပ်ရေး/ရွာရေးများတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်ခွင့်နဲပါးခြင်း	ရပ်ရေး/ရွာရေးများတွင်စိတ်အားထက်သန်သောအမျိုးသမီးအင်အားရှိ	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မရှိခြင်း၊အမျိုးသမီး၏လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းအကန့်အသတ်ရှိသည်ဟုယူဆလေ့ရှိခြင်း	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်း၊အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း၊အသိပညာဟောပြောပွဲများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၁၁	လူငယ်ဘဝများပျက်စီးခြင်း	မူးယစ်ဆေးဝါရောင်း/ဝယ်ယူသုံးစွဲမှုရှိခြင်း	ကျေးရွာပြည်သူလူထုမှ မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရန်စိတ်အားထက်သန်မှုရှိခြင်း	မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း၊အရေးယူဆောင်ရွက်မည့်အဖွဲ့အစည်းများအားနဲခြင်း	လူငယ်ထုအတွင်း မူယစ်ဆေးဝါး၊အသိပညာပေးခြင်းလူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာရဲတပ်ဖွဲ့/အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကာ မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာဟောပြောပွဲပြုလုပ်ခြင်း၊လူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
၁၂	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းများပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနိုင်မှုအားနည်းခြင်း	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများမရှိခြင်း	ယာဉ်၊စက်အပိုပစ္စည်းများ ဝယ်ယူနိုင်	ဝယ်ယူရရှိနိုင်သောနေရာနှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်ရေးနည်းပညာသန်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ကျွမ်းကျင်လုပ်သားမားခေါ်ယူခြင်း	သက်ဆိုင်ရာကျေးလက်ဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ယာဉ်စက်ပစ္စည်းပြုပြင်ရေးသင်တန်းမှားဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သွားမည်
၁၃	လုပ်ငန်းများတိုးချဲ့မလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း	လုံလောက်သောအရင်းအနှီးများမရှိ	စျေးကွက်ရှိ	လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းအားနဲခြင်း	ချေးငွေများရယူအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍လုံလောက်သောချေးငွေများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။